

ærede Medlem kunde gaa ind paa at gjøre nogen Forandring heri i dette Lovforslag eller i det Mindste tiltræde den Tante, jeg nu skal fremsætte, og som ikke er en ny Tante. Jeg taler her om et Forhold, jeg saa godt kjender fra en Landsdel, i hvilken jeg har opholdt mig og virket i mange Aar, men som desværre ikke mere tilhører det danske Monarki. Forholdet er der paa ingen Maade som her i Almindelighed, men jeg skal holde mig til det, som her foreligger, og det er da i sin Almindelighed dette, at naar en Mand er borte, bortreist, tilfjøs, eller paa anden Maade fraværende, repræsenterer hans Kone ham; det følger af sig selv, hun behøver ikke at have nogen Fuldmagt; hun mader og stemmer, hvor Manden skulde have stemt, og repræsenterer altsaa det Konfortium, som dannes af Manden og Konen. Jeg erinder meget bestemt — Detaillerne har jeg ikke efter saa mange Aars Forløb nærværende — at Konen, naar Manden er bortreist, stemmer med ved Valget af Præst (Bajer: Det sker i Sverig!) Det ærede Medlem fra Horsens (Bajer) siger, at det gjøres ogsaa i Sverig. Det var Noget, man godt fandt i sin Orden, og som man var meget glad ved. Det Samme forekommer mig at kunne gjælde her, nemlig, at naar Manden er borte, hg eller paa anden Maade forhindret fra at udøve den Valgret; her er Tale om, er Konen hans naturlige Repræsentant. Det er denne Opfattelse, jeg har set gjort gjældende og gennemført i Praxis paa det Sted, jeg nævnte, og hvor Ingen fandt Noget at indvende derimod. Om man her i dette Lovforslag skal søge at indstøde den Bømpelse med Hensyn til Fattigunderstøttelse, som findes i § 1 b skal jeg ikke sige Noget om; det skulde glæde mig, om man kunde naae det, men jeg tænker, at det ærede Medlem vil være tilfreds med at faae Lovforslaget igjennem ogsaa uden dette, og at saa Bestemmelserne angaaende Virkningen af Fattigunderstøttelser, og hvad dermed staar i Forbindelse, kunde faae Blads i en særlig Lov ganske i Almindelighed, saaledes som det, om min Erindring ikke stuffer mig, ogsaa er forsøgt. — Jeg kommer dernæst til § 13, om hvilken jeg kun skal sige et Par Ord. Det er det ærede Medlems Mening, hvad Paragrafen ogsaa udtrykkelig siger, og hvad det ærede Medlem ogsaa fremhævede i sit Foredrag, at Afstemningen skal foregaa Kristelig og hemmelig. Saavidt jeg imidlertid ser, er Ordningen efter § 13 den, at naar Valgeren har faaet sin Stemmeseddel udleveret, kan han gaa hen og lade den udfylde af hvem, han vil, men om dette er ret betryggende med Hensyn til Hemmeligholdelsen og det Valgtryk, man

søger at undgaa ved Hemmeligholdelsen, er Noget, jeg ganske skal henstille. Vi faae jo nu forhaabentlig om lidt et Lovforslag under Forhandling, som med Hensyn til Rigsdagsvalgene nærmere omhandler denne Materie men jeg skal erkjende, at det maaste kan være noget vanskeligt ved Kommunevalg, som her er Tale om, at sætte et saadant Apparat i Gang. Det er altsaa et Spørgsmaal, jeg kun har villet berøre med Hensyn til denne Lov, men som jeg iøvrigt ganske skal henstille.

A. Sørensen: Jeg kan selvfølgelig sympathisere med de Grundtanker, som findes i dette Lovforslag, og i det Væsentlige er jeg enig med den ærede Forslagsstiller's Bestemmelser. Men der er dog enkelte Punkter, hvor det forekommer mig, at Forslaget, som det foreligger, har ikke uvæsentlige Mangler, og det er for at henlede det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed derpaa, at jeg har bedt om Ordet. Det er jo den ærede Forslagsstiller's Hensigt med dette Forslag at udvide den kommunale Valgret. Men i en Retning har den ærede Forslagsstiller foretaget en ikke lille Indskrænkning i den kommunale Valgret, og jeg tror, det er en Indskrænkning, som er langtfra at være paa sin Plads. Medens det hidtil har været saaledes, at enhver Folketingsvalger i en Kommune har Valgret, naar han i det sidste Aar enten har betalt Skat til Kommunen eller har udredet et andet Bidrag i Naturalier eller Arbeide, skulde det efter det ærede Medlems Forslag være saaledes, at kun de ere valgberettigede og valgbare, som paa Skatteligningen have været ansatte i Skat i det sidste Aars Tid. Der er en temmelig stor Forskiel mellem den Bestemmelse, som gjælder nu, og denne Bestemmelse, som det ærede Medlem vil have ind i sit Forslag, idet efter det ærede Medlems Forslag alle de blive udelukkede fra Valgret og Valgbarhed, som ikke svare Skat til Kommunerne direkte i Penge, men som svare Skat i Naturalyhøvelser og gennem personligt Arbeide; og det er ikke saa faa, som paa denne Maade blive udelukkede fra at have Valgret til de kommunale Bestyrelser og ogsaa fra at være valgbare til de kommunale Bestyrelser eller Sogneraadene. Det er det ene Punkt, jeg kortelig skal henlede Opmærksomheden paa. Det næste er den forunderlige Stilling, som det ærede Medlem efter sit Forslag giver de saakaldte Distrikter, som have Fattigvæsen og Skolevæsen tilfælles med en Rikshstadkommune, men som udenfor disse Punkter staa fuldstændig uafhængige. Der findes i Kommunalloven af 1867 en Bestemmelse om,